

Chce vláda změnit stát na ghetto? Argumenty pro a proti

Cz.sputniknews.com, 2.4.2018

Ministerstvo pro místní rozvoj připravilo pro vládu další návrh zákona o sociálním bydlení, který se ale setkal s ostrou kritikou odborníků. Sputnik si položil otázku, zda na Česko čeká záplava ghatt, či zda nový zákon dokáže vyřešit problém bydlení pro lidi v nouzi.

Podle Platformy pro sociální bydlení v Čechách ztráta bydlení hrozí více než 100 000 lidí. Desítky tisíc občanů stálý domov nemají. V nedávné době Ministerstvo pro místní rozvoj připravilo pro novou vládu další pokus o zákon, podle něhož poskytovat sociální byty by měly samy obce s tím, že peníze na to bude poskytovat stát. Myšlenka se však setkala s ostrou kritikou, uvádí Novinky.cz.

Podle Ministerstva systém sociálního bydlení má podložit pouze sociální nájem pro mladé rodiny s dětmi, seniory, zdravotně postižené nebo bezdomovce. Nový zákon počítá s tím, že budou stanoveny podmínky, které lidé budou muset splnit, aby dostali podporu v podobě sociálního či dostupného bydlení nebo nižšího nájemného. Zásadním problémem je, že mnohé obce nemohou sociální byty nabízet, jelikož žádné byty nevlastní. Logicky se v tomto případě předpokládá výstavba nových sociálních domů. Tento nápad však již vzbudil velkou kritiku. Odpůrci tvrdí, že Stát vybuduje tisíce ghatt, což způsobí marginalizaci sídlišť.

Babiš bude i po summitu EU držet pro migraci „české dveře zavřené“

Jejich obavám se dá porozumět. Připomeňme si příklad osudu velkorysého amerického projektu z 50. let: sídliště Pruitt-Igoe v St. Louis v americkém státě Missouri. Sídlíště bylo koncipováno jako sociální bydlení pro černochoy. Životní úroveň ale velmi brzy začala klesat a již na začátku 60. let sídliště vypadalo jako obrovské ghetto. V 70. letech byla celá čtvrť zdemolována.

Reorganizace a zlikvidování sídlišť se sociálním bydlením se stálo velkou otázkou i pro Velkou Británii. V roce 2016 tehdejší premiér James Cameron oznámil začátek programu demolice skoro 100 „ghett" v historických centrech měst. Podle Camerona jsou tyto čtvrti ideálním prostředím pro páchání zločinů a prodej drog. Na místě starých sídlišť by mělo vyrůst luxusní bydlení. Britská společnost nový projekt značně kritizuje a nazývá ho „sociálními čistkami". Odpůrci projektu prohlašují, že kompenzace za zlikvidovaný byt není postačující pro nákup nového v té samé městské čtvrti. Lidé tedy budou nuceni se přestěhovat na okraj města, kde úroveň života je ve značné míře nižší.

Existuje i pozitivní zkušenost.

V Evropě a v USA probíhají debaty o sociální integraci. V současné době se častěji mluví o nových trendech jako decentralizace a rozptyl sociálního bydlení. Jde o přístupy, jejichž cílem není orientace na město, ale orientace na jedince. Ve Finsku se například kombinují projekty v jednom místě a přístupy rozptýleného bydlení, čímž se v značné míře podařilo dosáhnout redukce dlouhodobého bezdomovství. Byty pro rozptýlené bydlení poskytuje

organizace Y-Foundation, která ve Finsku buduje nové sociální nájemné bydlení. Bydlení se nachází v samostatných bytech umístěných v bytových domech.

Velkou tradici sociálního bydlení má Francie . Zde sociální bydlení může být formátu subvencovaného bydlení, kooperativů nebo jako část projektu neziskové organizace HLM — Habitation á Loyer Modéré. HLM vznikly v poválečné době a jejich prvními úkoly bylo stavění a spravování sociálního bytového fondu, kde nájem by měl být nižší než tržní. Většinou však jsou byty poskytovány rodinám, kde aspoň jeden člen rodiny vydělává.

Velmi dobře si ale vedl francouzský program Un Chez-Soi d'abord (2011-2016), který probíhal současně ve čtyřech městech: Lille, Paříž, Toulouse a Marseille. Bydlení bylo poskytováno soukromými pronajímateli. Po roku program zaznamenal, že 80 procent účastníků programu nejen že si udrželo své bydlení, ale zlepšilo se i jejich zdraví, životní spokojenost a sociální integrace.

Ekonomická stabilita: Česko a Slovensko překvapily

Je třeba zmínit, že i v Česku existuje dobrý příklad, jak systém sociálního bydlení může fungovat. Jedná se o brněnský projekt RAPID RE-HOUSING, který je v České republice průkopníkem v této oblasti. Cílem projektu bylo zjišťování, zda je přístup programu Bydlení především vhodný pro řešení bytové nouze v České republice. Projekt byl uskutečněn s podporou Magistrátu města Brna a neziskové organizace IQ Roma Servis, která byla proškolená průkopníky systému bydlení především v Evropě — HVO Querido Discus. Výsledky vyhodnocoval vědecký tým z Ostravské univerzity a Masarykovy univerzity.

Podle prvních výsledků z cílových skupin některé rodiny vykazují zlepšení v oblasti ontologické jistoty, zaměstnanosti a chování s dětmi. Očekává se, že na konci experimentu se značnělepší jejich fyzické a psychické zdraví, školní docházka dětí, rodinné rozpočty budou předvídatelnější a sníží se anomie. Organizátoři projektu očekávají, že jeho úspěch může silně ovlivnit řešení bytové nouze rodin ČR.

Zatím ale otázka sociálního bydlení v České republice zůstává otevřená. Zda se vláda rozhodne pro kontejnerové konstrukce za městem nebo si troufne použít brněnský příklad, toto ještě uvidíme. A co si o novém projektu myslíte vy?

Zdroj: <https://cz.sputniknews.com/svet/201804027081936-vlada-ghetto-pro-a-proti/>